

Complexnummer: 516404

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Lutje Willink

Aantal complexonderdelen

3

Monumentnummers van complexonderdelen

516405, 516406, 516407

Woonplaats

Geesteren

Gemeente

Berkelland

Provincie

Gelderland

Locatie van het hoofdobject

Hekweg 9, 7274 DN te Geesteren

Complexomschrijving

Inleiding

BOERDERIJ-COMPLEX 'Lutje Willink', gebouwd in 1867 en later in onder andere 1911 uitgebreid met o.a. een bakhuis en een schuur. Op het erf bevinden zich behalve de bovengenoemde objecten tevens twee kapbergen en moderne bijgebouwen die niet onder rijksbescherming vallen. Het complex omvat de volgende van rijkswege te beschermen onderdelen: 1. BOERDERIJ MET AANGEBOUWDE SCHUUR 2. BAKHUIS 3. SCHUUR. De vrij in het landschap gelegen, ten noorden van de Hekweg gesitueerde boerderij, is te bereiken vanaf de Hekweg via een zandpad met eikenbomen. De Hekweg vormt de verbindingsweg tussen Borculo en Neede.

Waardering

BOERDERIJ, BAKHUIS en SCHUUR gelegen op een erf dat door een zandpad, geflankeerd door eikenbomen van de Hekweg wordt ontsloten.

- Van architectuurhistorische waarde als goed voorbeeld van een redelijk gaaf bewaard boerderij-complex uit de tweede helft van de 19de eeuw, uitgebreid in eerste kwart 20ste eeuw. Het complex is voor een belangrijk deel van belang vanwege de esthetische kwaliteit van de samenstellende onderdelen. Het voorhuis bezit enkele waardevolle interieur-onderdelen.

- Van stedenbouwkundige waarde als onderdeel van een landschappelijk gebied en speelt daarin een beeldbepalende rol. Het ensemble heeft een bijzondere betekenis voor het aanzien van dit ten oosten van Borculo gelegen gebied.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Datum van downloaden 10 august 2024

- Van cultuurhistorische waarde vanwege de naamgeving Lutje Willink en de door vererving daarvan afgeleide benamingen als Klein Willink, Groot Willink en Nieuw Groot Willink. Boerderijen met deze benamingen zijn alle ten zuiden van de Hekweg te vinden. Het complex geeft tevens, o.a. vanwege de bewaard gebleven interieuronderdelen en de compleetheid van de erfbebouwing, een bijzonder goed beeld van het agrarische leven en het agrarische leven in de Achterhoek in de periode 1850-1940.

Monumentnummer*: 516405

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	27 augustus 2001
Kadaster deel/nr	82928/90

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Geesteren	Berkelland	Gelderland

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Geesteren	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Geesteren	L			702

Omschrijving**

Omschrijving

De BOERDERIJ met voor- en achterhuis is gebouwd op een L-vormige plattegrond en is in baksteen, gemetseld in kruisverband, opgetrokken. Het voorhuis (met op de haaks op de Hekweg gelegen nokas twee schoorstenen), bestaat uit een rietgedekt schilddak, terwijl het aangekapte, deels met rietgedekte achterhuis in het lage deel van het dakschild met gesmoorde nieuw verbeterde Hollandse pan is belegd. In het afgewolfde dak van het achterhuis is een uilebord gevat. Rondom het voorhuis is een pad van klinkers aangelegd, dat aan de linkerzijgevel naar het erf leidt en ter hoogte van het middenhuis een goot bevat ter afwatering van spoel- en hemelwater. Het brede voorhuis telt in de VOORGEVEL zes vensterassen waarvan de deuropening in het linker gedeelte van de gevel is gesitueerd en door een venster (met daaronder twee draairamen als kelderlicht uitgevoerd met diefijzers), van de hoek is gescheiden. De vensters in het voorhuis zijn alle aan elkaar identiek en bestaan uit een zesruits schuifraam, waarvan de bovenste twee ruiten zijn voorzien van kathedraalglas. De ramen zijn gevat tussen een gecementeerde lekdorpel en een 1 1/2-steense streklaag. Luiken met kraalschroten flankeren de vensters. De kozijnen van de (moderne) deur met vier deurruiten rust op hardstenen neuten. Boven de deur bevindt zich een door een verticale roede gedeeld tweeruits bovenlicht, bestaand uit kathedraalglas. Een 1 1/2-steens streklaag beëindigt de deuropening. Tussen het tweede en derde venster van rechts vermeldt een gevelsteen: 'RLW/ALW/ HDD/1867'. Onder de daklijst zijn zes zolderraampjes opgenomen. In de merendeels blind uitgevoerde LINKER ZIJGEVEL van het voorhuis is enkel een venster opgenomen dat aan de linkerzijde grenst aan het middenhuis. De twee kelderlichten in het rechter gedeelte zijn evenals de twee zolderraampjes identiek aan hun varianten die in de voorgevel voorkomen en beschreven zijn. In de RECHTER ZIJGEVEL van het voorhuis bevinden zich zowel twee vensters als twee zolderraampjes van het reeds omschreven type uit de voorgevel. In het INTERIEUR van het voorhuis is onder meer van belang de z.g. 'mooie kamer' met een houten schouw die is voorzien van robuuste consoles. Het achterhuis met aangrenzende schuur wordt vanuit het voorhuis linksom als één massa beschreven. De LINKER ZIJGEVEL van het

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

achterhuis bezit van links naar rechts gezien de volgende onderdelen. In een nieuw opgetrokken halfsteens metselverband zijn zes tweeruits betonnen stalraampjes geplaatst. Het middenhuis (kruisverband) heeft een klein vierkant venster met vierruits raam. De opgeklampte enkelruits deur, wordt door een klein enkelruits raam links geflankeerd. Deur en raam zijn geplaatst onder een in het achterhuis aangekapt platdak. Beide vensters in dit gedeelte van de linkerzijgevel zijn voorzien van diefijzers en rusten op een gecementeerde lekdorpel. In het met pannen gedekte gedeelte van het zadeldak bevindt zich een tweeruits dakraam. De ACHTERGEVEL is symmetrisch van opzet en dateert uit '1870', aldus de sluitsteen boven de dubbele deel deur met middeler (in een onderschoer) die door een 1 1/2-steens korfboog met drie gepleisterde sluit- en aanzetstenen wordt beëindigd. Ter weerszijden bevindt zich een rondboogvenster met enkelruits raam, rustend op een hardstenen lekdorpel en door een koppenlaag omgeven waarin vijf gepleisterde sluit- en aanzetstenen. In de linkerzijde van de gevel zijn twee, in de rechter is er één kleine stal deur geplaatst, die door eensteens korfbogen worden beëindigd. Deze deuren bezitten behalve drie gepleisterde sluit- en aanzetstenen in de korfbogen, ieder nog aan één zijde van de deuren een vierde gepleisterde steen. Onder de licht overkragende pannen wordt de gevel afgesloten door een uitgemetselde rollaag met afgeronde hoeken. Gesneden windveren sluiten het dakvlak af. De achtergevel van de linker schuur (sluitsteen: '1911') vertoont gelijkenis met de schuur rechts. De aan de zuidzijde van het achterhuis grenzende schuur is in grauwe baksteen, in kruisverband, opgetrokken. Het in slechte staat verkerende dak is deels door nieuw verbeterde pan gedekt; het noordelijke dakschild is voorzien van eterniet golfplaten. In plaats van terugliggende inrijdeuren zoals de hiervoor besproken schuur bezit deze gevel, dubbele opgeklampte deel deuren, aansluitend het gevelvlak. Behalve in de, met gepleisterde sluit- en aanzetstenen voorziene korfboog, komt ook in de dagkanten van de deur een gepleisterd blok voor. De ter weerszijden van de deuren geplaatste rondboogvensters, tesamen met de rechts in de gevel zich bevindende stal deur zijn identiek aan die, die in de achtergevel van het achterhuis voorkomen. De linker stal deur bestaat uit een moderne schuif deur. De gevel wordt door eenzelfde rollaag onder de pannen als in de naastgelegen gevel van de rechtse schuur afgesloten. Het met betonnen Muldenpan gedekte schilddak is op de kepers voorzien van zinkslabben. Tussen de twee schuren bevindt zich een zakgoot. Dezelfde gesneden windveren als in de naast gelegen achtergevel van het achterhuis sluiten hier het dakvlak af. Het INTERIEUR van het achterhuis telt zes door ankerbalken onderverdeelde gebintvakken. Tegen de muur van het voorhuis bevindt zich aan de taszolder een zg. 'hekselsnijder' (voersnij-apparaat). De RECHTER ZIJGEVEL bezit vier getoogde stalraampjes, waarvan drie van het type 'spinnepok', de vierde geheel links is modern. Zij bezitten zowel eensteens lek- als bovendorpel. In het midden van de gevel is een opgeklampte, recht afgesloten stal deur opgenomen. De VOORGEVEL van de rechterschuur ligt in het verlengde van de achtergevel van het voorhuis en is er deels ingeschoven. Gelijkvloers zijn twee moderne vensters aangebracht met tweeruits klaprampen met een bovenlicht eveneens als tweeruits klapraam uitgevoerd. Beide zijn door een halfsteens segmentboog boven een blind boogveld afgesloten. De kozijnen rusten op een betonnen lekdorpel. Geheel rechts in de gevel bevindt zich een modern venster ter plaatse van een stal deur die door eensteens segmentboog wordt afgesloten. In de verdieping komen twee getoogde zoldervensters voor, met meerruits indeling. Zij zijn geklemd tussen een halfsteens segmentboog en een lekdorpel bestaande uit een rollaag. Het INTERIEUR van de aangrenzende schuur van hetzelfde type als het achterhuis bevat drie gebintvakken die aansluiten op een varkensstal gesitueerd tegen de westgevel (voorgevel voorhuis).

Waardering

BOERDERIJ MET AANGEBOUWDE SCHUUR daterend uit tweede helft 19de eeuw en uitgebreid in het eerste kwart 20ste eeuw.

- Van architectuurhistorisch belang als goed voorbeeld van een boerderij uit de tweede helft van de 19de eeuw en het eerste kwart van de negentiende eeuw. Het voorhuis is onder meer bijzonder vanwege de brede opzet. De boerderij is in relatie tot de bijgebouwen van belang.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- Van stedenbouwkundig belang als essentieel onderdeel van het boerderijcomplex Lutje Willink.
- Van cultuurhistorische waarde vanwege de naamgeving Lutje Willink en de door vererving daarvan afgeleide benamingen als Klein Willink, Groot Willink en Nieuw Groot Willink. Boerderijen met deze benamingen zijn alle ten zuiden van de Hekweg te vinden. Het complex geeft tevens, o.a. vanwege de compleetheid van de erfbebouwing, een bijzonder goed beeld van het agrarische leven in de Achterhoek in de periode 1850-1940.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)

Monumentnummer*: 516406

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	27 augustus 2001
Kadaster deel/nr	82928/68

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Geesteren	Berkelland	Gelderland

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Geesteren	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Geesteren	L			702

Omschrijving**

Omschrijving

Het ten noorden van het voorhuis gelegen en haaks op de voorgevel gesitueerde BAKHUIS dateert uit 1865. Het is in baksteen opgetrokken (kruisverband), het zadeldak wordt deels door een rode oud Hollandse pan, deels door golfplaten gedekt. Op de nok is een originele schoorsteen bewaard gebleven die is voorzien van een op kolommen rustende dekplaat. Tegen de achtergevel heeft een moderne uitbreiding plaatsgevonden. De VOORGEVEL bezit een opgeklampte schrotendeur met een weldorpel. Het deurkozijn rust op Bentheimer zandstenen neuten. Boven de deur bevindt zich een tweeruits bovenlicht. Links hiervan is een venster gesitueerd met een zesruits schuifraam en een gecementeerde lekdorpel. Venster en deur zijn voorzien van een 11/2-steens strek. In de geveltop bevindt zich een rond venster met gietijzeren roedenverdeling die bestaat uit twee tegen elkaar geplaatste omgekeerde halve cirkels. Alleen de voorgevel bezit een gesneden windveer. Het linker gedeelte van de LINKER ZIJGEVEL is door een linker en smaller terugspringend modern gedeelte in tweeën te verdelen. In het rechter en oorspronkelijke gedeelte van de gevel zijn drie vensters met gedeelde betonramen en een opgeklampte, recht gesloten stal deur aanwezig. In de ACHTERGEVEL komt een half rond afgesloten deur voor die wordt geflankeerd door twee moderne half rond afgesloten vensters met enkelruits ramen. Boven de deur bevindt zich een getoogd zolderluik (rustend op een uitgemetselde lekdorpel), dat evenals de overige muuropeningen door een rollaag wordt afgesloten. De RECHTER ZIJGEVEL is identiek aan de linkergevel voor wat betreft de aanbouw. Het linker gedeelte bezit drie vensters van het type getoogde betonnen ramen op uitgemetselde lekdorpels. Tussen de vensters zijn op onregelmatige afstand van elkaar recht gesloten stal deurtjes met boven- en onderdelen die onafhankelijk van elkaar scharnieren, geplaatst. De kleine aangebouwde ligstal bezit identieke vensters zoals hiervoor beschreven en twee segmentboogvormig afgesloten opgeklampte deuren. Het INTERIEUR is ten dele gewijzigd ten behoeve van de aangebouwde kalverstal, maar in hoofdvorm aanwezig. Bijzonder is de ovendeur met erboven de forse schouw balk die over de breedte van het bakhuis is geplaatst. Het bakhuis deed vroeger ook wel dienst als zomerwoning.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

BAKHUIS uit 1865.

- Van architectuurhistorisch belang als voorbeeld van een redelijk goed bewaard voorbeeld van een negentiende eeuwse bakhuis.
- Van stedenbouwkundig belang vanwege als functioneel onderdeel van het boerderijcomplex Lutje Willink.
- Van cultuurhistorisch belang als onderdeel van het boerderijcomplex Lutje Willink. Het complex geeft een goed beeld van het agrarische leven in de Achterhoek in de periode 1850-1940.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Bakhuis

Monumentnummer*: 516407

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	27 augustus 2001
Kadaster deel/nr	82928/72

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Geesteren	Berkelland	Gelderland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Geesteren	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Geesteren	L			702

*Omschrijving***

Omschrijving

SCHUUR De vrijstaande in baksteen (kruisverband) opgetrokken SCHUUR, ligt ten noorden van het achterhuis en is ten opzichte van de achtergevel, haaks geplaatst. Tot halverwege de hoogte van het schilddak is het deels met golfplaten en stro gedekt, terwijl het onderste gedeelte met oud Hollandse pan is belegd. De dakschilden zijn ver naar beneden doorgetrokken. Het dak is aan de geveleinden afgewolfd, maar alleen aan de voorgevel geheel van golfplaten voorzien met uilebord en huisteken. De naar de weg gekeerde zijde van de schuur wordt als VOORGEVEL aangemerkt. Deze is symmetrisch ingedeeld, waarbij ter weerszijden van de opgeklampte dubbele deeldeuren, die gelijk zijn geplaatst aan de gevel, een rondboogvenster en een opgeklampte staldeur voorkomt. De segmentboog die de deeldeuren boven afsluit bevat een sluitsteen die het jaartal '1874' vermeldt. Twee gepleisterde aanzetstenen van de boog en twee gepleisterde blokken halverwege de hoogte van de deuren flankeren de toegang. De LINKER ZIJGEVEL bezit van links gezien twee halfrond afgesloten drieruits gietijzeren stalraampjes (vorktracering), omgord door een rollaag. Twee, recht afgesloten, staldeuren zijn in het midden van de gevel gesitueerd. Het rechter gedeelte bezit drie rechthoekige vensters met drieruits stalraampjes waartussen om en om twee staldeuren zijn geplaatst. De ACHTERGEVEL bezit twee niet meer oorspronkelijke dubbele staldeuren, waarvan het rechtse stel iets kleinere deuren bezit die boven en onder onafhankelijk van elkaar scharnieren. Beide muuropeningen worden door 11/2-steens korfbogen afgesloten en door vijf sluit- en aanzetstenen gemarkeerd. Aan weerszijden van de grote deuren zijn rondboog vensters geplaatst met door roeden verdeelde ramen van het type kerkraam). Geheel links bevindt zich een moderne schuifdeur. De RECHTER ZIJGEVEL bezit in het linker gedeelte evenals in de linker zijgevel twee halfrond afgesloten stalraampjes (vorktracering) en twee staldeurtjes waarvan er een in het rechter gedeelte van de gevel is aangebracht in het nieuwe muurwerk waarin voorts drie betonnen vensters met tweeruits ramen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

SCHUUR

- Van architectuurhistorische waarde als goed voorbeeld van een tot een boerderijcomplex behorende schuur uit de tweede helft van de negentiende eeuw.
- Van stedenbouwkundig belang als functioneel onderdeel van het boerderijcomplex Lutje Willink.
- Van cultuurhistorische waarde als onderdeel van boerderijcomplex Lutje Willink. Het complex geeft een goed beeld van het agrarische leven in de Achterhoek in de periode 1850-1940.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Schuur(M)